

Raadsvoorstel

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.	23 april 2007
Documentnummer :	2007.0.015.895
Zaaknummer:	2007-03-00455
Advies van de raadscommissie:	Raadscommissie Stadsprojecten
Onderwerp:	Vraagstelling en Varianten Preferendum Havenkwartier Rijnboog

Aan de gemeenteraad.

Arnhem, 13 maart 2007

VOORSTEL

1. Kennis te nemen van de bijgevoegde drie rapportages als verantwoording van het traject ter voorbereiding van de variantkeuze voor het Preferendum;
2. Kennis te nemen van het advies van de Preferendumcommissie;
3. De varianten zoals beschreven in de Brochure Preferendum vast te stellen conform artikel 10 van de Referendumverordening.

1. AANLEIDING / PROBLEEMSTELLING

Op 13 februari 2006 heeft de gemeenteraad de "Herdefinitie" van fase 1 van Rijnboog vastgesteld. Samen met het Masterplan Rijnboog (besluitvorming juni 2004) vormt dit de basis om de verdere planvoorbereiding voor de realisatie te gaan uitvoeren. Voor deelgebieden Coehoorn-Zuid, Paradijs en Bartok en omstreken is de planvorming samen met marktpartijen gestart. Voor het Havenkwartier zijn bij de besluitvorming van 13 februari 2006 een motie en amendement aangenomen ten aanzien van de invulling van de haven en het organiseren van een zogenaamd preferendum over de verschillende varianten van de haven. Ook in het collegeakkoord 'iedereen doet mee' zijn afspraken gemaakt over het preferendum. De opgave voor het preferendum wordt in dit akkoord niet beperkt tot de haven alleen, maar ook de omgeving van de haven wordt daarin betrokken. Dit heeft ertoe geleid dat een zogenaamd preferendum zal worden gehouden over de haven en zijn omgeving; het zogenaamde Havenkwartier, bestaande uit de deelgebieden Haven Oost en Haven West uit de 'Herdefinitie Masterplan'.

De aanpak van het Preferendum is uitgewerkt in een Plan van Aanpak dat door de raad op 30 oktober 2006 is vastgesteld. In dit Plan van Aanpak zijn drie sporen gedefinieerd:

- De stadsdialoog
- De inhoud van de varianten
- De vraagstelling en spelregels van het preferendum

Conform de planning worden nu de varianten ter besluitvorming aan u voorgelegd, inclusief rapportages die verantwoording geven hoe deze varianten tot stand zijn gekomen. U heeft vanwege de zuiverheid van besluitvorming de vraagstelling en spelregels van het preferendum ondergebracht bij een andere portefeuillehouder, zijnde wethouder Hoeffnagel. U ontvangt derhalve gelijktijdig, maar separaat een raadsvoorstel over dit derde spoor.

2. DOEL

Het Referendum is geen doel op zich maar een middel om een aantal doelen te bereiken. Het Referendumtraject moet inzicht geven in voorkeuren van de bewoners van Arnhem ten aanzien van dit belangrijk onderdeel van Rijnboog (stadsdialoog), het moet relevante en haalbare varianten opleveren (inhoud varianten) en de uiteindelijke keuze moet tot stand komen op basis van een als zinvol en rechtvaardig ervaren proces. Het uiteindelijke doel is de realisatie van een Havenkwartier dat bijdraagt aan de intenties van het Masterplan Rijnboog en dat kan bogen op een vergroot draagvlak in de stad.

3. ARGUMENTEN

Het Havenkwartier is essentieel voor Rijnboog

De projectorganisatie Rijnboog is na de besluitvorming over de Herdefinitie en de vaststelling van de grondexploitatie voor fase 1 gestart met de planvorming van de verschillende deelprojecten. Deze deelprojecten (Paradijs, Bartok en omstreken, Coehoorn Zuid) kunnen zelfstandig worden ontwikkeld, maar wel vanuit het besef dat twee essentiële dragers van het plan Rijnboog, de nieuwe hoogwaardige route Arnhem Centraal–Kerkplein en het Havenkwartier, uiteindelijk gerealiseerd worden.

Met de drie uitgewerkte varianten kan na een keuze middels het Referendum, de volgende stap in de planvorming gezet worden. Het is wenselijk dat voor het Havenkwartier binnen de geplande termijn een duidelijke ontwikkelingsrichting vastgesteld wordt door de Raad.

De stadsdialoog geeft goed inzicht in overeenstemming en discussiepunten

In een relatief korte tijd (november 2006 -half januari 2007) is met een breed palet aan middelen een groot aantal meningen vergaard. De Eindrapportage Stadsdialoog geeft hierover inzicht. Een aantal breed gedragen meningen zijn een gemeenschappelijke noemer voor alle varianten. Een aantal discussiepunten raakt voorkeuren in bouwstijl. Dit raakt een latere fase in planvorming en is geen onderdeel van de Referendumkeuze. De stadsdialoog heeft dus ook een meerwaarde voor de volgende planfasen en de dialoog stopt ook niet na het Referendum

De varianten zijn relevant, haalbaar en onderscheidend

Voor een Referendum zijn in het Plan van Aanpak een aantal voorwaarden gesteld aan de varianten. Er moet wat te kiezen zijn, anders zullen de Arnhemmers niet verleid kunnen worden om naar de stembus te gaan. Het moet bovendien een onderwerp zijn dat de Arnhemmers aanspreekt. Een nulmeting onder een representatieve groep Arnhemmers laat zien dat Rijnboog en de havenplannen relatief goed bekend zijn. Ook bestaat er bij een deel de bereidheid daarover te gaan stemmen. Tenslotte is van belang dat haalbare varianten voorgelegd worden.

De verslaglegging van de werkgroep Varianten laat zien hoe toegewerkt is naar varianten die aan deze drie criteria voldoen. Het oordeel van de Referendumcommissie is dat dit traject goed en objectief is uitgevoerd. Bovendien zijn de resultaten van de stadsdialoog voor zover mogelijk verwerkt in de varianten, volgens het oordeel van de commissie.

De varianten die nu voorliggen zijn integrale stedenbouwkundige ontwikkelingsrichtingen. In korte tijd (maanden januari-februari) is met zeer veel inzet het ontwerp- en toetsingsproces doorlopen. Voor de toets op haalbaarheid zijn de ontwerpen op een noodzakelijk gedetailleerd niveau gebracht, maar voor de Referendumvraagstelling is weer de nodige abstractie ingebracht. Het dilemma tussen noodzakelijke verbeelding om bewoners inzicht te geven en de planfase waarin nog geen exacte architectuur of inrichting openbaar gebied aan de orde is, is zo goed mogelijk overbrugt in de Brochure Referendum.

4. FINANCIËN

In hoofdstuk 5 van het verslag van de werkgroep Varianten is de financiële haalbaarheid van de varianten beschreven. De basis voor iedere financiële vergelijking vormt de vastgestelde gemeentelijke grondexploitatie voor fase 1. De marktpartijen hebben in de werkgroep een actieve inbreng gehad in het beoordelen van de markttechnische haalbaarheid en hebben hun opbrengstverwachtingen geëxpliciteerd.

De conclusie is de varianten Lang en Kort binnen de normale of gebruikelijke marges liggen van de gemeentelijke grondexploitatie voor fase 1. Variant Sluis wijkt daar vanaf en kent een hoger risicoprofiel, zowel qua investering als beheerskosten. Wij stellen de raad voor deze variant

nadrukkelijk wel voor te leggen in het Preferendum, met als opgave dat als deze variant uiteindelijk gekozen wordt, voor de nu ingeschatte meerinvestering van 3,6 miljoen euro binnen het geheel van de exploitatie van Fase 1 financiële ruimte te zoeken.

5. RISICO'S

Een groot risico van het Preferendum is de inperking van de noodzakelijke flexibiliteit voor de volgende planfasen. Het Preferendum is gestart met het vastleggen van de uitgangspunten, de beoordelingscriteria en de variabele onderdelen. De variatie zit in de vorm van de haven, de waterbeleving, de manier waarop de kades worden ingericht / gebruikt en de rangschikking van de programmaonderdelen. Het exacte programma, de exacte inrichting van de openbare ruimte, de architectuur van de nieuwe gebouwen; het zijn allemaal onderwerpen die pas in een later planstadium vastgesteld kunnen worden. Dit aspect zal een belangrijke rol krijgen in de communicatie tijdens de campagne.

Een tweede risico vormt de toevoeging van vraagstellingen aan het Preferendum. De optie om de Weerdjesstraat mogelijk op termijn te ondertunnelen, is van een schaal, impact en tijdshorizon die de vraagstelling voor het Havenkwartier ver overstijgt. Conform de toezegging in de raadscommissie is parallel aan het ontwerp van de varianten aandacht besteed aan een globale verkenning van de ondertunneling van de Weerdjesstraat (zie bijlage "Notitie optie ondertunneling Weerdjesstraat"). De conclusie luidt dat een goede analyse van nut en noodzaak nog ontbreekt en dat dit de logische eerste stap is. De notitie laat wel zien dat de financiële en ruimtelijke consequenties van zo'n ingreep erg groot zijn. Voor het Preferendum is slechts van belang dat de variant Kort een toekomstige tunnel niet uitsluit, terwijl dat voor de varianten Lang en Sluis wel geldt.

Ook de besluitvorming over de exacte omvang en financiering van belangrijke onderdelen van het programma, zoals het Kunstencluster, is een vraagstelling die niet gekoppeld kan worden aan het Preferendum.

6. UITVOERING EN EVALUATIE

Het Preferendum wordt operationeel gemaakt door de werkgroep Procedure en Besluitvorming, direct na de besluitvorming door de gemeenteraad op 23 april. Alle noodzakelijke voorbereidingen worden reeds getroffen.

De evaluatie van het Preferendumtraject zal extern worden belegd in de universitaire wereld.

De Raadscommissie Stadsprojecten zal over dit voorstel advies uitbrengen.
Het advies van deze commissie wordt u separaat voorgelegd.
Wij geven U in overweging bijgaand ontwerp-besluit vast te stellen.

Hoogachtend
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris,

de burgemeester,

Bijlagen:

- Eindrapportage Stadsdialoog februari 2007, inclusief bijlage
- Verslag werkgroep Varianten, februari 2007
- Brochure Preferendum Havenkwartier Rijnboog
- Advies Preferendumcommissie
- Notitie optie ondertunneling Weerdjesstraat

Besluit van:

23 april 2007

Documentnummer

2007.0.015.895

Zaaknummer

2007-03-00455

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 maart 2007, Stadsontwikkeling nummer 2007.0.015.884;

gelet op artikel 156 van de Gemeentewet;

besluit:

1. De varianten zoals beschreven in de brochure Referendum Havenkwartier Rijnboog vast te stellen conform artikel 10 van de Referendumverordening

De griffier,

De voorzitter,